

3. Харитонов Є.О., Старцев О.В. Цивільне право України. Підручник. Вид. 2, перероб. і доп. К.: Істина, 2007. 816 с.

4. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Загальна частина. Академічний курс: підручник. Київ: Атіка, 2015. 560 с.

*Локайчук Валерія Дмитрівна,
студентка 4-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної
юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Адаховська Н.С.*

РОЗМЕЖУВАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВОРУ ПОСТАВКИ ЗА ЦИВІЛЬНИМ ТА ГОСПОДАРСЬКИМ КОДЕКСАМИ

Поставка, як різновид договору купівлі-продажу є однією з найбільш використовуваних договірних конструкцій у сфері цивільно-правових відносин. Разом з тим, з моменту прийняття Цивільного та Господарського кодексів України і до сих пір не усунуто суперечностей між правовим регулюванням договору поставки цими законодавчими актами, що не сприяє швидкому розв'язанню спірних ситуацій, які виникають при їх укладанні та виконанні.

Так, наразі розмежування норм Цивільного та Господарського кодексів щодо договору поставки можна проводити:

1) визначенням договору поставки. Відповідно до ч. 1 ст. 712 ЦК України, за договором поставки продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або в інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму [3]. Але чинний ГК України закріплює інше поняття договору поставки: згідно з ч. 1 ст. 265 за договором поставки одна сторона – постачальник зобов'язується передати (поставити) у зумовлені строки (строк) другій стороні – покупцеві товар (товари), а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар (товари) і сплатити за нього певну грошову суму [1]. Варто звернути увагу, що дана дефініція майже співпадає від поняття договору купівлі-продажу.

2) суб'єктивним складом договору поставки. Так у ч. 3 ст. 265 ГК України, визначено, що сторонами договору поставки є суб'єкти господарювання, які визначені у п.1 ч.2 ст. 55 ГК, та до яких відносяться: господарські організації та фізичні особи підприємці. Однак, ЦК України визнає сторонами договору лише суб'єктів підприємництва, звужуючи це коло суб'єктів за рахунок виключення суб'єктів некомерційного господарювання.

3) істотними умовами договору. З дефініції договору поставки за ЦК можна визначити такі істотні умови, як предмет та строк. Відповідно до ч. 2 ст. 712 ЦК України до такого договору застосовуються загальні норми про купівлю-продаж. Проте у положеннях про купівлю-продаж ціна не є істотною умовою договору, а згідно зі ст.ст. 632 та 691 ЦК України якщо ціна у договорі не встановлена і не може бути визначена виходячи з його умов, вона визначається виходячи із звичайних цін, що склалися на аналогічні товари на момент укладення договору [4]. Разом з тим, частиною 1 статті 180 ГК України у сфері господарювання предмет, ціна та строк дії договору визначені як істотні умови для всіх видів договорів. При цьому умови про предмет в договорі поставки повинні включати вимоги до якості товару, кількість та найменування продукції відповідно до ст.266 ГК України [1].

4) предметом договору поставки. У ч. 1 ст. 266 ГКУ предметом поставки є визначені родовими ознаками продукція, вироби з найменуванням, зазначеним у стандартах, технічних умовах, документації до зразків (еталонів), прейскурантах чи товарознавчих довідниках. Предметом поставки можуть бути також продукція, вироби, визначені індивідуальними ознаками [1]. Але характерною рисою предмета поставки є те, що це партія товару, а така партія може складатися тільки з товарів, які визначені родовими ознаками. Такий висновок можна зробити на підставі ст. 184 ЦК, що містить поняття речі, яка визначена індивідуальними ознаками, та речі, яка визначена родовими ознаками. Тому доцільним є уточнення складу речей, що можуть бути предметом поставки.

Варто наголосити, що згідно з ч. 6 ст. 265 ГК України якщо відносини договору поставки не врегульовані нормами ГК України, то варто застосовувати норми ЦК України. У постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду № 911/1205/18 у справі за позовом Дочірнього підприємства «Телегруп – Україна» до Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія Пегас» про розірвання договору поставки та стягнення 239 154,04 грн., підкреслено, що Господарський кодекс України по відношенню до Цивільного кодексу України є систематизованим законодавчим актом, який регулює особливості господарських відносин та спеціальні норми ГК України, які встановлюють особливості регулювання майнових відносин суб'єктів господарювання, підлягають переважному застосуванню перед тими нормами ЦК України, які містять відповідне загальне регулювання. Винятком є випадки, коли норми ГК України не містять особливостей регулювання майнових відносин суб'єктів господарювання, а встановлюють загальні правила, які не узгоджуються із відповідними

правилами ЦК України. Тоді слід застосовувати правила, встановлені ЦК України [2].

У зв'язку із зазначеним, приходимо до висновку про необхідність приведення у відповідність загальних положень щодо договору поставки за ЦК України та ГК України. Усунення досліджуваних протиріч сприятиме унормуванню відносин, що виникають у зв'язку з поставкою, та уніфікації судової практики з цієї категорії спорів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n384>
2. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у справі № 911/1205/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83567199>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Посполітак В. В. , Ханик-Посполітак. Р. Ю. Аналіз наявних суперечностей та неузгодженостей між Цивільним та Господарським кодексами України: Реферат, 2005. С. 107-109

*Манилюк Дана Олександрівна,
студентка 4 курсу факультету прокуратури та слідства Національного
університету (кримінальної юстиції) «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Адаховська Н.С.*

ПРОБЛЕМА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БУКМЕКЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДОГОВОРІВ АЗАРТНОЇ ГРИ

Необізнаність в теоретичних аспектах існування букмекерської діяльності та договорів азартної гри потребує глибокого дослідження та вдосконалення механізму законодавчого регулювання даної сфери діяльності. В сучасному світі букмекерська діяльність стала складовою частиною спортивної культури і суттєво відрізняється від інших видів грального бізнесу. Проблематикою даного питання займалися такі видатні теоретики права як Т.В. Боднар, С.Н. Братусь, Р.А. Майданник, Н.І. Сазонова та інші. В той же час питання стосовно букмекерської діяльності та договорів азартної гри залишається досі не вирішеним до кінця. На жаль, в Україні не існує чіткого спеціального нормативно-правового акту, який би регулював цей вид діяльності. Як наслідок, букмекерська діяльність стала «тіньовим бізнесом», що позбавляє гравців та організаторів можливості судового захисту у випадку порушених прав. В сучасній ринковій економіці застосування норм Цивільного кодексу щодо правочинів та зобов'язань є недостатнім для розв'язання спірних питань,